

Konferens
25 februari 2026 på
Mittuniversitetet,
Campus Staare /
Östersund

Forsknings- etik i Saepmie

Att forska med,
och inte bara om,
det samiska samhället

SÁMIID RIEKKASEARVI
Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Gaskeuniversiteete
MITTUNIVERSITETET

Programme

- 8:30** Kaffe utanför O212 vid Katarina Pirak Sikkus verk
Vájjaldibme
- 9:00** Inledning av **Anders Fällström**, rektor och **Anna Olofsson**, prorektor vid Gaskeuniversiteete och **Matti Blind Berg**, ordförande i Sámiid Riikkasearvi
- 9:20** **Elle Merete Omma**: Inkluderende forskning i Arktis – Veien mot dekolonisering
- 9:50** **Eva Maria Fjellheim**: Att utforska relationellt ansvarstagande i en nordisk-samisk (grön) kolonial kontext
- 10:20** **Ragnhild Nilsson**: Urfolk i Arktis – internationella forskningsriktlinjer och forskningsprocessens etiska dilemman
- 10:50** **Anna-Marja Persson**: Wetlands in Sápmi. Att kartlägga skogssamebyars renbetesmarker genom muntligt berättande och ritande
- 11:20** **Niila Inga**: Leavas samebys erfarenheter av forskningssamarbeten
- 11:50** Aeredsbiejjie-beapmoeh, Campusrestaurangen, hus G.
Passa på att se utställningen [Bilder från Åarjelsaepmie, det sydsamiska området. Foton av Aina Bye](#) i Universitetsbiblioteket en trappa upp
- 13:00** Presentation av nätverket Båskoes och Forum för urfolksforskning vid Gaskeuniversiteete
- 13:30** Soptsestalledh
- 14:50** Kaffe
- 15:00** Panelsamtal
- 16:00** Slut

Eventuella uppdateringar av programmet [publiceras här](#).

Abstracts

Elle Merete Omma

Inkluderende forskning i Arktis – Veien mot dekolonisering

Dette foredraget tar utgangspunkt i Roadmap to Decolonial Arctic Research, utviklet av Samerådet med samarbeidspartnere, og utforsker hvordan arktisk forskning kan transformeres gjennom dekoloniale prinsipper, urfolks-kunnskap og likeverdige partnerskap. Foredraget belyser hvordan historiske maktstrukturer fortsatt preger kunnskapsproduksjon i Sápmi, og hvordan et strategisk veikart kan bidra til forskningspraksiser som respekterer urfolks rettigheter, kunnskapssystemer og selvbestemmelse. Deltakerne får innsikt i sentrale anbefalinger fra roadmapen, konkrete metodiske tilnærminger og eksempler på samarbeid som setter urfolksprioriteter i sentrum. Målet er å vise hvordan forskere, institusjoner og samfunnsaktører kan arbeide sammen for å skape et mer rettferdig, relevant og bærekraftig forskningslandskap i Arktis.

Elle Merete Omma är avdelningschef för EU-avdelningen vid Sámiráđđi.

Eva Maria Fjellheim

Exploring relational accountability in a Nordic-Saami (green) colonial context

Critical reflection about ethics in a context where research has been used as a colonial tool to subjugate and dispossess ancestral lands, knowledges and practices is a crucial decolonial endeavor, also for Indigenous scholars. I explore ways to negotiate relational accountability within a Southern Saami lifeworld by choosing methodologies that enable solidarity and care for humans, other-than-humans, and our homelands - a much-needed stance in and around settler-colonial politics, bureaucracies and courts

Eva Maria Fjellheim disputerade 2024 vid UiT Norges Arktiske Universitet med avhandlingen Resisting unfinished colonial business in Southern Saami reindeer herding landscapes. Struggles over knowledges, worldviews, and values.”

Ragnhild Nilsson

Urfolk i Arktis – internationella forskningsriktlinjer och forskningsprocessens etiska dilemman

Vilken vägledning finns att tillgå för forskare som vill forska på ett så etiskt bra sätt som möjligt och vad kan det innebära i praktiken? I föreläsningen blandas fakta om de internationella riktlinjer som finns att tillgå med praktisk erfarenhet från forskningsprocessens alla delar, inklusive det ”etiska skav” som kan uppstå längs vägen.

Ragnhild Nilsson är postdoc vid Universitetet i Bergen och lektor i statsvetenskap vid Gaskeuniversiteete.

Anna-Marja Persson

Våtmarker i Sápmi – att kartlägga skogssamebyars renbetesmarker genom muntligt berättande och ritande

Våtmarksprojektet har gått ut på att tillsammans med två skogssamebyar kartlägga användningen av deras renbetesmarker genom muntligt berättande och ritande. Fokus har varit att se hur markerna användes innan den storskaliga exploateringen tog vid, hur markerna förändrats efter exploateringens intåg samt hur renskötarna har tvingats anpassa sin renskötsel. Vi har även blickat framåt för att se hur kommande exploateringar kommer påverka deras renskötsel.

Anna-Marja Persson gör podcasten Samesysstrar och är tidigare projektledare vid Sámiráddi.

